

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-10-11
Besvaras senast
2023-10-18 kl. 12.00

Till utrikesminister Tobias Billström (M)

2023/24:110 Nordirland och nya lagar om straffrihet

Efter väpnade uppror och inbördeskrig för Irlands självständighet bröts Nordirland ut och bildades 1921 i samband med fredsavtalet mellan irländska nationalisterna och Storbritannien. Men situationen på Nordirland fortsatte vara spänd. Den huvudsakliga konflikten grundade sig i att en del av befolkningen ville tillhöra Storbritannien medan den andra delen i stället ville bli en del av Irland. Konflikten nådde sin klimax under en våldsvåg som brukar kallas för The Troubles. Detta var i praktiken ett inbördeskrig som varade under decennier tills man till sist kom överens om ett fredsavtal 1998. Inbördeskriget kom att ta många liv, och det beräknas att omkring 3 700 människor dog. Förhandlingar mellan representanter från Storbritannien, Irland och Nordirland ledde till sist fram till det som kom att kallas långfredsavsavtalet som även godkändes genom folkomröstning.

Men trots att ett fredsavtal kom på plats är inte situationen i Nordirland problemfri. Bland annat ledde brexit, Storbritanniens utträde ur EU, till skapandet av nya gränshinder på den irländska ön mellan Irland och Nordirland, vilket skapat spänningar i området.

I september i år röstade Storbritanniens parlament fram en ny lag. Man beskriver att man vill upprätta en kommission som ska arbeta med konsekvenserna av konflikterna och verka för försoning och informationsåterhämtning. Detta lagförslag skulle ge dem som deltog i konflikten, såsom poliser, militärer och paramilitära grupper på alla sidor, straffrihet om de samarbetar och delger information till kommissionen.

Lagen har blivit starkt kritiserad av bland annat anhängare till dem som dödades under striderna, Europadomstolen, samtliga partier i Nordirland, FN och Irland. Men trots kritiken klubbades lagförslaget igenom. Straffrihet måste alltid motverkas. Kriget i Ukraina har satt blygdbelysning på behovet av rättvisa.

Med anledning av vad som anförts ovan och att detta handlar om rättsstatens principer vill jag fråga utrikesminister Tobias Billström:

Avser ministern att lyfta vikten av att motverka straffrihet med Storbritannien?

.....
Håkan Svenning (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch